

sem volt arról, hogy a második emeleti ablak a föld felett milyen magasan van. A nyitott ablakon keresztül kimászott és az emeletről lezuhant. Szerencséjére csak egyik lábát törte el. Beteggyógyában elmondta, hogy nem tudja, milyen magasan van s azt hitte, hogy a társalkodóból is kiléphet az údvarra éppúgy, mint a mintázóteremből. Sokan hiszik ma is, hogy a vakok hallása fejlettebb a látókénál, de ez tévedés. Újabb kísérletes vizsgálatok bebizonyították, hogy a vakok hallása átlag semmivel sem jobb, sőt gyengébb a látókénál. Kunz pontos vizsgálatok után a vakok átlagos hallási távolságát 311, a látókét 374 cm-nek találta. Felette érdekesek a szerzőnek a később megvakultakon végzett vizsgálatai is. Végül felveti azt a fogas kérdést, amely a műveltebb vakokat és a látó szakembereket érthető okokból sokszor foglalkoztatja, hogy t. i. a kizárólag vagy főként látás útján szereshető képzetelemeket vagy képzeteket lehet-e valami más úton-módon a vakoknak is nyújtani. A válasz, sajnos nagyon kevés reményt nyújt a szegény vakoknak.

A szerző Dr. Ranschburg Pálnak, egykori tanárának ajánlotta doktori disszertációjának készült művét s elismerés illeti a Magyar Gyógypedagógiai Társaságot, hogy a kiadási költségek elvállalásával lehetővé tette annak megjelenését s a kiadással gazdagította gyógypedagógiai irodalmunkat.

Igen értékes az utolsó fejezet, mert ebben a művet bő irodalmi tájékoztató egészíti ki. Itt azt látjuk, hogy a külföldi irodalmi termékek felsorolásában elég részletes a szerző, sőt van olyan író is, akinek ugyanazt a művét kétszer is felsorakoztatja (Rennenfeld S. Regina: *Des Lichtes Melodie*); de ugyanakkor a hazai vakügyi szakirodalom termékeiről egyáltalán említést sem tesz. Reméljük, hogy ezt a hiányt a mielőbb megjelenő második kiadásban pótolja.

Eltes Máttyás.

Márton Béla dr.: *A földrajztanítás módszertana.* Debrecen—Budapest, 1927.

Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat r.-t. kiadása. (K. 8-r., 152 l.)

A debreceni egyetem földrajztanárának szerkesztésében *Gaea* címmel új könyvsorozat indult meg. A népszerűsítő vállalat a föld, az élet és a tudomány könyveit akarja a nagyközönségnek nyújtani. A sorozat első kötete a címben jelzett munka. Megjelenése tehát ilyen körülmények között nemcsak a szorosán vett szakembert érdekli.

Kettős rendeltetésének azonban szerény véleményünk szerint nehezen fog megfelelni. Külső alakja szegényes s a tartalma sem mindenben modern és helytálló. Művelt és komoly könyveket olvasni szerető nagyközönségünknek a könyvvel szemben ma már igényei is vannak. Ilyesfajta munkákban a tartalomjegyzék és a tárgymutató elengedhetetlen. A földrajztanítás módszertanának új könyvében pedig mind a kettő hiányzik. Használhatóságát és áttekinthetőségét ez mindenestre már megnehezíti.

Tartalmát illetően a legnagyobb kifogásunk az, hogy a szerző nem ismeri a magyarországi fiú- és leányközépiskolák, valamint a polgári leányiskolák új tantervét és utasításait. Így tehát mindaz, amit a *Tanterv* c. fejezetben (19—

40. l.) az előbb jelzett iskolákra vonatkozólag ír, módosításra szorul. Hasonló az észrevételünk *A földrajz tárgyi feladata és A földrajz nevelő feladata* c. fejezetről (40—43. l.). Az új *Utastítások* erre a két kérdésre vonatkozólag tárgyunk új eszlemének sokkal megfelelőbb feletet adnak. Fájdalommal érezzük a *Geographische Abende* 10 füzetében és a *Geographischer Anzeiger* c. folyóiratban alaposan megtárgyalt számos módszertani probléma mellőzését. Nem ártott volna az újabb segédeszközök sorában *Scharf—Turner: Magyarország domborműví térképéről*, a *Wenschow-reliefről* és a filmről legalább néhány szóval megemlékezni, hasonlóan a földrajzi gyakorlatokról, önképzőkori felolvasásokról és pályatételekről, valamint az ifjúsági földrajzi olvasmányokról.

Kérdés most már, van-e a könyvnek valamilyen jó oldala is, amiért minden szakembernek érdemes elolvasni. A feleletünk rövid: igen. Szerzője lelkes geográfus, akiben él még a pedagógus nélkülözhetetlen kelléke: az idealizmus (l. *A tanító önképzése és készülése* c. fejezetet). Amit mond és tanácsol, azt a gyakorlatban átélte és megcsinálta (l. a *Tanítási alak*, *Hazánk* és *Kirándulások* c. fejezeteket). Nem megvalósíthatatlan utópiaként lebeg tehát a mindennapi munkáját végző oktató előtt. Ez mindenestre a könyvnek előnye. A magyar földrajzpedagógiai irodalom különben is olyan szegény hasonló természetű munkákban, hogy a könyvecske megjelenését — minden fogatkozása ellenére is — csak örömmel üdvözölhetjük. *Karl János.*

Juba Adolf dr.: Az egészséges tanuló. Budapest, 1927. Mai Henrik. •

Juba Adolf a fenti címmel érdekes kis könyvet írt, melyben 144 oldalon 10 fejezetben az óvóba járó és iskolaköteles gyermek egészségével, otthoni munkájával, iskolánkülvüi elfoglaltságával foglalkozik és rámutat azokra a veszedelmekre, melyek a gyermeket közvetlen környezetében fenyegetik. Kimerítően ismerteti a gyermeknek való testnevelés különféle ágait és utal a gyermek állandó megfigyelésének szükségességére.

A könyv pedagógiai vonatkozásai helytállók és a szülőkre és tanítóokra egyaránt tanulságosak. Részletesen foglalkozik az 1921. évi XXX. t.-c. és a tankötelezettség végrehajtására vonatkozó utasítások orvosi vonatkozású részeivel. Későnek találja a 6. életévet az iskolázás megkezdésére és rámutat a kisededővóban előforduló fertőzésekre.

A józan szülő gyakorlati szempontjai és az iskolában sokat megforduló orvos világos ítéletei csaknem mindig fedik a haladó pedagógusok közvéleményét.

A könyv szerkezete logikus, stílusa egyszerű. Gyakorlati szempontok szerint tárgyalja az anyagot, azért bizonyára szívesen forgatják majd a laikus szülők és a szakemberek is. Tanítói könyvtárakból nem volna szabad hiányoznia. *Quint József.*

Kenyeres Elemér: Pósa Lajos a gyermekszobában és a kisededővóban. Budapest, 1926. A *Kisednevelés* kiadása. (N. 8-r., 16 l.)

E kis füzet főcélja felsorolni Pósa költészetéből azokat a versikéket, amelyeket a 4—6 éves, részben pedig az ennél idősebb, 7—8 éves, de részben